

música | grupo enigma i carmen linares

Música espanyola

► **Intèrprets:** Grupo Enigma (Orquestra de Cambra de l'Auditori de Saragossa) i Carmen Linares (*cante*).
Dia i lloc: Dijous 14 d'agost, Festival de Músiques de Torroella de Montgrí.

L'evolució vertiginosa de la música a través del segle XX ens va portar en el concert de dijous, a Torroella de Montgrí, a una curiosa i important experiència. Tres compositors representaven l'època revolucionària que va ser la música d'aquest segle: Manuel de Falla (1876-1946), encara ancorat en el nacionalisme musical, però començant a revolucionar aquesta escola (seguint la ruta iniciada per Albéniz, de creació d'un folklore personal), però dins d'una línia de pensament que neix directament de la música popular; Maurice Ohana (1913-1992), francès d'ascendència espanyola com ho va ser Ravel, que també va ser notablement influït pel folklore espanyol, i entre un i l'altre en el programa, Ramón Humet (1968), fruit del passat vertiginosament revolucionari del segle passat. Si a primer cop d'ull el programa

El Grupo Enigma i Carmen Linares, dijous a Torroella. / FIDEL TORRENT

pot semblar un poti-poti, en realitat no ho és, i ens dona una clara exposició de l'evolució musical de més d'un segle.

Recordo que fa molts anys vaig escoltar Joaquín Rodrigo dir en una conferència que Falla havia arribat tard a tots els moviments musicals de la seva època. El més sorprenent no era el descobriment, sinó que fes aquesta afirmació algú que es va distingir pel seu art de caça-

dor furtiu del ric cançoner històric espanyol durant la seva llarga i solitària vida d'únic compositor adepte al règim polític en què va viure. A Falla se li podien atribuir alguns pecats, però no se li podia negar el seu talent melòdic, la seva bellesa de factura com a compositor i sobretot la sapiència orquestral, que va ser una de les seves millors bases com a músic. El Grupo Enigma ens va donar

una bella versió d'*El amor brujo*, que no és la millor obra de Falla, però sí una de les millors, tot i l'horrible llibret de Martínez Sierra (o de la seva dona, segons les males llegendes).

El cas d'Ohana és ben diferent. Integrant del Grupo Zodiaco, que buscava més llibertat, treballava amb afany i això el portava a oposar-se també a la marea serialista del primer quart de segle. El seu amor a la

poesia de García Lorca el va incitar a la composició de dues obres que van ser molt ben acceptades en el seu moment: la inclosa en aquest programa (*Llanto por Ignacio Sánchez Mejías*) i, també del mateix poeta, *Túteres de cachiporra*. La primera va ser un èxit en la seva època, tot i que més tard el seu ús tòpic de l'estil lorquí i una certa monotonia en la segona meitat del poema, l'han fet quedar bastant per sota de les seves indubtables troballes.

He deixat per al final el meu judici sobre la música d'Humet perquè m'ha impressionat la seva bellesa de factura, exquisida utilització dels timbres, i composició conduïda amb senzillesa i saviesa, i perquè crec que amaga alguna cosa que em resulta difícil captar en una primera audició: la recerca de la serenitat no exempta de dramatismes que, si grana (jo crec que ja està granant), ens presenta ja un compositor de primera fila. *Un vent transparent* és la primera obra seva que puc escoltar, i estic segur que tornarà a captivar-me i a sorprendre'm. I sobretot, el meu agraïment al director, a l'orquestra i a la veu autèntica de Carmen Linares pel seu bell treball.